

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 194/2026-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], proti uzneseniu Okresného súdu Levice sp. zn. 7PP/37/2025 z 24. novembra 2025 a proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2Tos/133/2025 z 30. decembra 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa neúplnou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. marca 2026 bez zastúpenia advokátom domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 12 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uzneseniami okresného súdu a krajského súdu označenými v záhlaví tohto rozhodnutia.
2. Z obsahu sťažnosti a rozhodnutí, ktoré si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že sťažovateľ bol uznaný vinným pre prečin ublíženia na zdraví, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 24 mesiacov. V uvedenej skúšobnej dobe sa sťažovateľ neosvedčil, preto mu bol nariadený výkon tohto trestu.
3. Sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý odôvodnil nepriaznivým zdravotným stavom svojho otca a nutnosťou starať sa o poľnohospodárske družstvo svojich rodičov. Napadnutým uznesením okresný súd návrh sťažovateľa zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po vykonanom dokazovaní zistil, že sťažovateľ síce splnil formálnu podmienku pre podmienené prepustenie v zmysle § 66 ods. 3 Trestného zákona – výkon súčtu pomerných častí uložených nepodmienených trestov odňatia slobody, avšak materiálne podmienky splnil len čiastočne. Uviedol, že skutočnosť, že sťažovateľ aktuálne dodržiava ústavný poriadok a získal disciplinárne odmeny, nepredstavujú dôvod na jeho

podmienečné prepustenie, keďže síce v prostredí ústavu preukazuje polepšenie, avšak jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Z odpisu registra trestov vyplýva, že sťažovateľ sa opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti a má 14 záznamov o odsúdení. Zdôraznil, že už bol vo výkone trestu odňatia slobody, a mal teda v minulosti možnosť preukázať, že výkon trestu splní svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak opakovane sa dopustil spáchania trestných činov, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Ďalej poukázal na to, že v dvoch prípadoch nevyužil dôveru súdu prejavenu mu vo forme podmienečného odsúdenia, v skúšobnej dobe sa neosvedčil a bol mu nariadený výkon trestu. Taktiež v minulosti porušil podmienky podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, keďže sa v skúšobnej dobe opätovne dopustil trestnej činnosti a bolo mu nariadené vykonať zvyšok trestu, ktorý vykonal 26. októbra 2022. Už 9. júna 2023 sa však dopustil ďalšej trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený na podmienečný trest, a v priebehu skúšobnej doby sa 16. apríla 2024 opäť dopustil prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia a ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Ani z dokazovania vykonaného v oblasti podmienok sťažovateľa na jeho začlenenie sa do riadneho života a na zamestnanie nevyplýval pozitívny záver o prognóze vedenia riadneho života.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej predstrel totožné dôvody ako v konaní pred okresným súdom. Navyše uviedol, že chyby v minulosti ľutuje a chce sa zmeniť. Žiadal súd, aby vzal do úvahy hodnotenie, ktoré mu vypracoval riaditeľ ústavu, v ktorom navrhol jeho podmienečné prepustenie so súčasne nariadeným probačným dohľadom s obmedzením spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

5. Krajský súd napadnutým uznesením sťažnosť zamietol. Stotožnil sa so záverom okresného súdu a zopakoval, že podmienečné prepustenie nie je subjektívnym právom odsúdeného, ale fakultatívnym oprávnením súdu, ktorý musí komplexne posúdiť, či sú splnené formálne aj materiálne podmienky v zmysle ustanovenia § 66 Trestného zákona. Aj pri splnení formálnej podmienky súd nie je povinný odsúdeného podmienečne prepustiť, pokiaľ nie je dôvodný predpoklad, že bude po prepustení viesť riadny život a zdržovať sa ďalšej trestnej činnosti. Závery hodnotenia o resocializačnej prognóze sťažovateľa o riziku recidívy významne oslabujú predpoklad, že odsúdený po prepustení povedie riadny život, pričom samotné odporúčanie riaditeľa ústavu, hoci je relevantným podkladom, nie je pre súd záväzná a nemôže nahradiť vlastné hodnotenie súdu založené na celkovom profile sťažovateľa. Tvrdenia sťažovateľa o tom, že bude viesť riadny život, zostali podľa krajského súdu v rovine nepreukázaných tvrdení, keďže neboli predložené konkrétnymi dôkazmi. Poukazujúc na trestnú minulosť sťažovateľa, dospel krajský súd k záveru, že v jeho prípade nie je páchanie trestnej činnosti len sporadickým vybočením zo spôsobu jeho života, z čoho vyplývajú dôvodné pochybnosti o tom, či možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v laicky formulovanej ústavnej sťažnosti uvádza, že návrh na podmienečné prepustenie mu bol zamietnutý na základe jeho minulosti, ktorú si podľa jeho slov odpykal. V ustanovení § 66 Trestného zákona sa podľa sťažovateľa neuvádza, že viackrát súdne trestaní nemajú nárok na podmienečné prepustenie. Vo výkone trestu „*plní a splnía všetko, čo sa dá, viac sa*

už nedá dosiahnuť“. Sťažovateľ sa domnieva, že napadnutými rozhodnutiami všeobecné súdy porušili ním označené základné práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd v prvom rade uvádza, že podanie sťažovateľa neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 34 ods. 1 v spojení s § 43 ods. 1 a 3 a § 123 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Podľa obsahu ho však možno označiť za sťažnosť podľa čl. 127 ústavy, pretože obsahuje tvrdenie o porušení práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy, označenie porušovateľov, ako aj označenie namietaných rozhodnutí. Spomenuté nedostatky sú nepochybne spôsobené aj tým, že sťažovateľ ústavnú sťažnosť podal bez zastúpenia advokátom napriek tomu, že podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom. Sťažovateľ pritom ani nepožiadaval o ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Uvedené tak zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde (návrh podaný navrhovateľom bez zastúpenia), resp. podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (nedostatok náležitostí ústavnej sťažnosti ustanovených zákonom).

8. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak návrh na začatie konania obsahuje nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby ich v stanovenej lehote odstránil. Ústavný súd však sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania nevyzval, pretože z obsahu sťažnostnej argumentácie a najmä z vyžiadaných rozhodnutí je zrejmé, že ani ich prípadné odstránenie by nevedlo ústavný súd k inému záveru, ako je odmietnutie ústavnej sťažnosti.

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s výsledkom konania v súvislosti s jeho návrhom na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na základe ktorého mu všeobecné súdy nevyhoveli.

10. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 12 ods. 1 a 4 ústavný súd konštatuje, že tieto ustanovenia majú charakter všeobecných ústavných princípov a primárne neformulujú základné právo ani slobodu fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 4 ústavy dopĺňa, že ustanovenia čl. 12 ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou a ľudských práv a základných slobôd garantovaných podľa čl. 127 ústavy (porov. I. ÚS 26/2010, I. ÚS 686/2013, II. ÚS 550/2013, IV. ÚS 214/2011). Ustanovenia čl. 12 ústavy však nemajú charakter základného práva a slobody, ktorého ochrany by sa bolo možné samostatne domáhať pred ústavným súdom. Ich aplikácia sa v individuálnych sťažnostiach viaže na porušenie individuálne určeného základného práva alebo slobody sťažovateľa, a preto požiadavka na vyslovenie porušenia čl. 12 ods. 4 ústavy bez vzťahu ku konkrétnemu základnému právu alebo slobode podľa ústavy alebo ľudskému právu a základnej slobode podľa dohovoru sťažovateľa je zjavne neopodstatnená (I. ÚS 34/96, II. ÚS 85/01, I. ÚS 509/2012, II. ÚS 48/2015).

11. Aj napriek skutočnosti, že s ohľadom na uvedené možno ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, ústavný súd

v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľa pristúpil k prieskumu namietaných rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska kritérií zodpovedajúcich právu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením okresného súdu:

12. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

13. Sťažovateľ mal možnosť podať proti uzneseniu okresného súdu sťažnosť krajskému súdu. Takúto sťažnosť aj podal a bolo o nej rozhodnuté uznesením krajského súdu. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením krajského súdu:

14. Ústavný súd už judikoval, že pokiaľ ide o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, jeho zmysel nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí stanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré všeobecné súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Dôležitou zložkou ich úvah je dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy (IV. ÚS 332/2021, III. ÚS 393/2022, II. ÚS 579/2023). To však sťažovateľ zjavne nesplnil.

15. Z ústavy nevyplýva právo na to, aby bolo vyhovené návrhu odsúdeného na podmiennečne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je na úvahe súdu (II. ÚS 222/2019), pričom z § 66 Trestného zákona vyplývajú viaceré materiálne a vzájomné súvisiace podmienky podmiennečného prepustenia: (i) odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a (ii) možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na zaradenie odsúdeného do výkonu trestu. Z uznesení súdov je zrejmé, že rozhodujúce pre úvahu o nesplnení podmienok na podmiennečné prepustenie bolo, že sťažovateľ bol viackrát súdne trestaný, dvakrát bol podmiennečne odsúdený a raz podmiennečne prepustený, pričom ani v jednom z týchto prípadov sa v skúšobnej dobe neosvedčil. Krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil aj to, že bezproblémové správanie sťažovateľa vo výkone trestu je štandardne očakávané a samo osebe nepostačuje na vyslovenie záveru o splnení materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia. Rozhodujúcim je predpoklad správania na slobode, nie iba prispôsobenie sa režimu kontrolovaného prostredia výkonu trestu.

16. Úvahy všeobecných súdov zodpovedajú podmienkam, pre ktoré nemožno sťažovateľa prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako ich stanovuje § 66 Trestného zákona. Opakované postihnutia konania sťažovateľa trestom odňatia slobody podľa Trestného zákona, ktoré predchádzali výkonu súčasného trestu, odôvodňujú záver, že rozhodnutie krajského súdu nie

je zjavne mylným výkladom § 66 Trestného zákona a rozumne odôvodňuje, že od sťažovateľa nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. To vylučuje, že by namietané uznesenie krajského súdu predstavovalo porušenie základného práva sťažovateľa. Pri rozhodnutí neboli zohľadnené len predchádzajúce odsúdenia sťažovateľa, ale aj jeho konanie počas skúšobnej doby podmieneného prepustenia, ako aj absencia konkrétnych záruk zo strany sťažovateľa pre vedenie riadneho života sťažovateľa na slobode.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd, zohľadňujúc materiálny prístup prieskumu napadnutého uznesenia krajského súdu, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu